

Please check whether you have got the right question paper.

- N.B: (1) All questions are compulsory
(2) Figures to the right indicate full marks.
(3) Draw neat diagrams wherever necessary

- Q. 1** a) Discuss the classification of public expenditure and identify the causes of increasing public expenditure. **15**
- OR**
- b) Discuss the burden of internal and external debt. **15**
- OR**
- c) Critically evaluate FRBM Act 2003 **15**
- Q. 2** Attempt **any two** of the following: - **15**
- a) Explain the causes of disequilibrium in the Balance of Payments.
b) State and discuss the Monetary measures of correcting disequilibrium in the Balance of Payments.
c) Discuss the WTO agreements with reference to TRIPs and GATS.
- Q. 3** Attempt **any two** of the following: - **15**
- a) Explain Relative version of Purchasing Power Parity theory
b) Explain the functions of foreign exchange market.
c) Write a detailed note on RBI's intervention in the foreign exchange market.
- Q. 4** a) State with reasons, whether following statements are True or False (**Any Four**) **08**
- i. Special assessment levy is a form of tax revenue
ii. Revenue expenditures are non- recurring in nature
iii. Devaluation of domestic currency makes exports cheaper and imports Costlier.
iv. WTO deals with international trade.
v. Imports of goods and services increases supply of foreign exchange.
vi. The function of foreign exchange market is to earn foreign exchange.
- b) Select the correct answer and rewrite the statements:- (**ANY SEVEN**) **07**
- i) The following is not a characteristic of tax _____.
- a) It has a quid -pro -quo b) It is a compulsory payment
c) It involves sacrifice d) None of these
- ii) Public expenditure is incurred to _____.
- a) maximise the public welfare b) reduce income inequalities
c) promote employment d) All of the above

- iii) External loans are raised from _____.
a) IDBI b) RBI c) IMF d)WTO
- iv) Reciprocal demand is expressed in terms of _____.
a) Demand curve b) Offer curve c) Supply curve d) None of these
- v) Devaluation results in _____.
a) Cheaper exports b) Cheaper imports
c) Immediate increase in domestic prices d) Fall in exports
- vi) GATS deals with _____.
a) Copy rights b) Services c) Agricultural goods d) Manufacturers
- vii) The relationship between supply of foreign exchange and the exchange rate is _____.
a) Inverse b) Negative c) Positive d) None of these
- viii) The purchasing power parity theory was introduced by _____.
a) Alfred Marshall b) David Ricardo
c) Gustav Cassel d) Adam Smith
- ix) FERA stands for _____.
a) Foreign Exchange Regulation Act b) Foreign Exchange Review Act
c) Foreign Export Regulation Act d) Foreign Exchange Regulation Act

Please check whether you have got the right question paper.

- सूचना: (1) सर्व प्रश्न सोडविणे आवश्यक आहे.
 (2) उजवीकडील अंक हे गुण दर्शवितात.
 (3) योग्य ठिकाणी सुबक आकृत्या काढा.

- प्र.१ अ) सार्वजनिक खर्चाचे प्रकार स्पष्ट करा. सार्वजनिक खर्चाच्या वाढीची कारणे स्पष्ट करा. १५
 किंवा
 ब) अंतर्गत आणि बाह्य कर्जभार यावर सविस्तर लिहा. १५
 किंवा
 क) FRBM Act 2003 चे टीकात्मक परीक्षण करा. १५
- प्र.२ खालीलपैकी कोणतेही दोन प्रश्न सोडवा १५
 अ) व्यवहारतोलातील असमतोलाची कारणे स्पष्ट करा.
 ब) व्यवहारतोलातील असमतोल दूर करण्यासाठीच्या मौद्रिक उपाययोजना स्पष्ट करा.
 क) WTO करारातील TRIPs आणि GATS यावर चर्चा करा.
- प्र.३ खालीलपैकी कोणतेही दोन प्रश्न सोडवा १५
 अ) 'क्रय-शक्ती-समानता' सिद्धांताचे 'सापेक्ष तत्व' स्पष्ट करा.
 ब) आंतरराष्ट्रीय विनिमय बाजाराची कार्ये स्पष्ट करा.
 क) 'RBI चा आंतरराष्ट्रीय विनिमय बाजारातील हस्तक्षेप' यावर सविस्तर लिहा.
- प्र.४ अ) खालील वाक्ये चूक की बरोबर हे लिहून कारणे लिहा (कोणतेही चार) ०८
 १) विशेष सुविधा कर हा कर महसुलाचा एक प्रकार आहे.
 २) महसुली खर्च हे पुन्हा उद्भवणारे असतात.
 ३) देशी चलनाच्या अवमूल्यनामुळे निर्यात स्वस्त होते व आयात महागते.
 ४) WTO ही संस्था आंतरराष्ट्रीय व्यापाराशी संबंधित आहे.
 ५) वस्तू व सेवांची आयात आंतरराष्ट्रीय चलन पुरवठा वाढवते.
 ६) आंतरराष्ट्रीय विनिमय बाजाराचे आंतरराष्ट्रीय चलन कमविणे हे कार्य आहे.

- प्र.४ ब) योग्य पर्यायाची निवड करून वाक्ये पुन्हा लिहा (कोणतेही सात)
- i) खालीलपैकी हे कराचे वैशिष्ट्य नाही
 अ) हे नुकसान भरपाई म्हणून घेतले जाते ब) हे अनिवार्य देणे असते
 क) यामध्ये त्याग केला जातो ड) वरीलपैकी नाही
- ii) सार्वजनिक खर्च केला जातो.
 अ) सार्वजनिक कल्याण महत्तम करण्यासाठी ब) रोजगार निर्मितीसाठी
 क) उत्पन्न विषमता कमी करण्यासाठी ड) वरीलपैकी सर्व
- iii) बाह्य कर्जे _____ कडून उभारली जातात
 अ) IDBI ब) RBI क) IMF ड) WTO
- iv) अन्वोन्य मागणी ही _____ च्या संदर्भात स्पष्ट केली जाते.
 अ) मागणी वक्र ब) प्रस्ताव वक्र क) पुरवठा वक्र ड) यापैकी नाही
- v) अवमुल्यानामुळे _____ होते.
 अ) निर्यात स्वस्त ब) आयात महाग
 क) अंतर्गत भाववाढ ड) निर्यात घट
- vi) GATS _____ शी संबंधित आहे.
 अ) मालकी हक्क ब) सेवा
 क) कृषी उत्पादितवस्तू ड) उत्पादननिर्मिती
- vii) विदेशी विनिमय पुरवठा आणि विनीमय दर यांच्यात _____ संबंध असतो
 अ) व्यस्त ब) ऋणात्मक
 क) धनात्मक ड) कोणताही नाही
- viii) 'क्रय-शक्ती-समानता' सिद्धांताचे प्रतिपादन _____ यांनी केले.
 अ) आल्फ्रेड मार्शल ब) डेव्हीड रिकार्डो
 क) गुस्ताव्ह कैसेल ड) अँडम स्मिथ
- ix) FERA चे सविस्तर रूप _____
 अ)) Foreign Exchange Regulation Act ब) Foreign Exchange Review Act
 क) Foreign Export Regulation Act ड) Foreign Exchange Regulation Act
